

4. Указ Президента «Про концесію на будівництво та реконструкцію автомобільних доріг» від 04.07.1998 № 735 / Офіційний вісник ВРУ — www.rada.gov.ua (станом на 04.07.1998).
5. Євтушенко С. Стаття «Концесійні дороги: реальність чи утопія?» // [Електронний ресурс] — Режим доступу : <https://clck.ru/DA9WM>
6. Войтко А. Стаття «В Україні появятся «концессионные дороги» // [Електронний ресурс] — Режим доступу : jkg-portal.com.ua/ru/publication/one/v-ukrain-j-zjavljatsja-koncesijn-dorogi-41095
7. Коваль Ю. Стаття «Перспективи будівництва концесійних доріг в Україні» // [Електронний ресурс] — Режим доступу : yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/perspektivi-budivnictva-koncesijnih-dorig-v-ukrayini.htm

Ключові слова: Концесійний договір, концесіонер, приватне партнерство, інвестування, автомобільні дороги.

Науковий керівник: асистент Липська О. С.

Меланич Марія Миколаївна

студентка 3-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

НОВІ ПРАВИЛА ПРИВАТИЗАЦІЇ В УКРАЇНІ: ОГЛЯД ЗАКОНОДАВСТВА

Як відомо, скорочення обсягів державного майна та перетворення державної та комунальної власності у приватну забезпечується завдяки приватизації. Здійснення цілого ряду реформ та створення критичної маси ефективних приватних власників залежить від економічно обґрунтованого, логічного та прозорого законодавчого регулювання цих процесів.

Протягом останніх років законодавство України з питань приватизації постійно зазнавало істотних змін у зв'язку із пошуком нової моделі приватизації, яка б забезпечила зміщення акцентів зі структурної перебудови економіки на виконання функцій наповнення державного бюджету та пошук власників для менш привабливих активів. 18 квітня 2018 року було прийнято новий Закон України «Про приватизацію державного і комунального майна», який замінив собою попередні сім приватизаційних законів (серед них «Про приватизацію державного майна», «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)», «Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі» та ін.) [1].

Згідно оновленого законодавства, приватизація державного або комунального майна (далі — приватизація) представляє собою платне

відчуження майна, що перебуває у державній або комунальній власності, на користь фізичних та юридичних осіб, які відповідно до Закону про приватизацію можуть бути покупцями. Одразу зауважимо, що перелік таких осіб значно розширився за рахунок скасування ряду обмежень, які раніше застосовувались до осіб-нерезидентів, що походять з країни-агресора. Цим документом також передбачені: 1) вимоги до формування та затвердження переліків об'єктів, що підлягають приватизації; 2) перелік об'єктів державної та комунальної власності, що не підлягають приватизації; 3) порядок прийняття рішення про приватизацію; 4) вимоги до оформлення угод приватизації; 5) комплекс заходів щодо висвітлення приватизаційних процесів шляхом оприлюднення в ЗМІ повідомлень про хід і результати приватизації; 6) відповідальність за порушення законодавства про приватизацію тощо. Ці ключові зміни, на думку розробників, мають якісно вплинути на процес відчуження державного/комунального майна.

Важливою новелою є встановлення спрощеної класифікації об'єктів приватизації, які наразі поділяються на:

- об'єкти малої приватизації (єдині майнові комплекси державних і комунальних підприємств (крім тих, що належать до об'єктів великої приватизації), окреме майно, об'єкти незавершеного будівництва, законсервовані об'єкти, об'єкти соціально-культурного призначення тощо);

- об'єкти великої приватизації (єдині майнові комплекси державних підприємств та пакети акцій суб'єктів господарювання, у статутному капіталі яких більше 50% акцій належать державі), вартість активів яких за останній звітний рік перевищує 250 млн грн). Відповідний поділ, на нашу думку, дійсно спростить обрання способу приватизації для конкретного об'єкта, проте нехтує спеціальними економічними та правовими властивостями окремих об'єктів держвласності, прив'язуючись виключно до вартості таких активів.

Наразі встановлено, що приватизація здійснюватиметься шляхом:

- продажу об'єктів права державної або комунальної власності на аукціоні, у тому числі: аукціоні з умовами; аукціоні без умов; аукціоні за методом покрокового зниження стартової ціни та подальшого подання цінових пропозицій; аукціоні зі зниженням стартової ціни; аукціоні за методом вивчення цінових пропозицій;

- викупу об'єктів приватизації.

Важливо, що законодавець слідує останнім тенденціям та запроваджує порядок продажу активів на електронних аукціонах (наприклад, для об'єктів малої приватизації), що посилює відкритість процедури та забезпечує широкий доступ покупців до державного майна. Розширення переліку видів аукціонів, у тому числі зі зниженням вартості, демонструє бажання держави у будь-який спосіб продати малоліквідний актив, який не користується попитом у покупців. Однак,

одночасно збільшується ризик умисного заниження вартості активів шляхом маніпулювання правилами продажу.

Стартова ціна об'єкта малої приватизації визначатиметься аукціонною комісією на рівні балансової вартості об'єкта (активів об'єкта) малої приватизації. У разі якщо об'єкт, який пропонувався для продажу на аукціоні, не продано, проводиться повторний аукціон зі зниженням стартової ціни на 50%. Що ж стосується об'єктів великої приватизації держвласності, то порядок та умови їх продажу визначатиме уряд, а об'єктів великої приватизації комунальної власності — відповідні місцеві ради. Підготовка до приватизації та продаж об'єктів великої приватизації здійснюватимуться із залученням на конкурсних засадах радників. Стартова ціна об'єкта визначатиметься радником (у разі залучення). Якщо ж радника обрано не буде, то стартова ціна встановлюватиметься аукціонною комісією на підставі вартості, визначеної відповідно до Методики оцінки, затвердженої КМУ.

Слід наголосити, що до ухвалення нового закону про приватизацію відносини, що виникали на території України між резидентами, регулювалися виключно українським законодавством, і спори, які виникали, розглядали українські суди. І тільки якщо у відносинах з'являвся іноземний елемент (наприклад, договір укладено з нерезидентом, в іншій державі, майно розміщене за кордоном тощо), сторони могли обрати і законодавство, яким керуватися, і суд, який розглядатиме спори між ними.

Відповідно до оновлених положень Закону, навіть резидент України, який приватизує державне чи комунальне майно в Україні (угода без іноземного елемента), може у разі конфліктної ситуації звертатися по вирішенню спору в міжнародний комерційний арбітраж. Для цього учасники угоди повинні закріпити таку можливість у приватизаційному договорі. Також сторони повинні вибрати і зазначити в договорі конкретний іноземний суд, якому вони довіряють розгляд спору. Якщо суд не визначено, то ним, згідно із законом про приватизацію, буде Арбітражний суд Торгової палати Стокгольма як такий, що має найбільший досвід у роботі з подібними питаннями, що закріплено в ч. 12 ст. 26 закону [2].

Підсумовуючи, зазначимо, що загальний підхід до спрощення та забезпечення прозорості приватизаційних процесів в Україні, закладений в основу оновленого Закону «Про приватизацію державного і комунального майна», здатен поживати відчуження державного та комунального майна, проте створює ризики неконтрольованого продажу численної кількості об'єктів без урахування їх економічних властивостей та потреб самої держави у них.

Список використаних джерел

1. Про приватизацію державного і комунального майна: Закон України від 18.01.2018 № 2269-VIII // Голос України від 06.03.2018 р. № 44.
2. Селіванова І. Новий закон про приватизацію. Українці здобули право вести спори у європейських судах / І. Селіванова // Електронний ресурс — Режим доступу: <http://gordonua.com/ukr/publications/novij-zakon-pro-privatizatsiju-ukrajintsi-otrimali-pravo-vesti-superechki-v-jevropejskih-sudah-231730.html>.

Ключові слова: приватизація, приватизаційний процес, законодавство, суб'єкти приватизації, класифікація об'єктів приватизації.

Науковий керівник: *к.ю.н., доцент Будурова Г. М.*

***Розлуцький Ігор Володимирович,
Чабан Яна Сергіївна***

студенти 3-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЛІКВІДАЦІЙНОЇ ПРОЦЕДУРИ У СПРАВАХ ПРО БАНКРУТСТВО

Типовим соціально-економічним явищем для держави, що обрала шлях ринкової економіки, є інститут банкрутства. Відповідно до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (далі — Закон про банкрутство) банкрутство — це визнана господарським судом неспроможність боржника відновити свою платоспроможність та задовольнити визнані судом вимоги кредиторів не інакше як через застосування ліквідаційної процедури [1].

Ліквідаційна процедура у справах про неспроможність — це остання процедура, яка застосовується до боржника — суб'єкта господарювання у разі визнання його банкрутом. Ліквідаційна процедура може бути: 1) наслідком судових процедур, за результатами застосування яких не вдалося відновити платоспроможність боржника (при застосуванні загального порядку провадження у справі про банкрутство); 2) самостійною процедурою, яка не потребує попереднього застосування інших судових процедур (при застосуванні спрощеного порядку провадження у справі про банкрутство).

Єдиною і виключною передумовою застосування до боржника ліквідаційної процедури у справах про неспроможність є визнання його банкрутом. Як зазначає Вечірко І. О., визнання боржника банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури є взаємопов'язаними приписами суду, які не можуть існувати окремо [3, с. 63].